

BIJLAGE 5: 1072 BRIEVEN

Simon Otjes

Datum: 22 December 2012

Deze rapportage is geschreven ten bate van het werk van de commissie-Van Dijk. Het beschrijft de 1072 brieven die de commissie-Van Dijk kreeg van betrokken GroenLinks-leden over de verkiezingsuitslag van 12 september 2012. De brieven zijn gelezen voor vier vrijwilligers,¹ die de belangrijkste brieven hebben uitgekozen voor de leden van de commissie Van Dijk. Om een volledig beeld van alle brieven te krijgen, wordt hier een descriptieve, kwantitatieve analyse getoond:

- De ingestuurde brieven tonen een genuanceerd beeld voor de verkiezingsuitslag. Gemiddeld noemen brieven 2.6 redenen voor het verlies van GroenLinks. De gemiddelde reactie is 305 woorden, met een duidelijke afwijking naar reacties die langer zijn.²
- De meeste brieven betreffen *push*-factoren van GroenLinks, redenen om geen GroenLinks te stemmen:
- De inhoud staat boven aan in de brieven: 40% van de genoemde redenen voor het verlies zijn inhoudelijk. Hierbij speelt de steun van GroenLinks voor de politietrainingsmissie in Kunduz een grote rol. Het Lenteakkoord wordt ook in negatieve zin genoemd, en zeker de daarin voorgestelde hervormingen en bezuinigingen op het gebied van werk- en inkomen (en dan met name de ontslagrechtversoepling, de WW-verkorting en het afschaffen van de belastingaftrekbaarheid van de reiskostenvergoeding). Volgens de brieven is de koers van GroenLinks te rechts, niet groen genoeg en te onduidelijk.
- Hierop volgt een groot aantal brieven over de interne gang van zaken binnen GroenLinks. Hierbij staat in algemene zin het 'gedoe' binnen de partij bovenaan. Veel brieven betreffen de kandidatenprocedure en dan zowel het lijsttrekkersreferendum als de adviezen van de kandidatencommissie.
- Minder vaak genoemde *push*-factoren zijn de campagne, de manier waarop Jolande Sap invulling gaf aan het lijsttrekkerschap van GroenLinks en het strategisch stemmen.
- *Pull*-factoren van GroenLinks worden minder vaak in de brieven genoemd, maar als ze genoemd worden betreffen ze de koers (en met name het Lenteakkoord) en de manier waarop Sap invulling gaf aan het leiderschap van GroenLinks.
- In vergelijking met de ledenenquête en het kiezersonderzoek geven deze brieven een gemengd beeld: waar die twee onderzoeken in de eerste plaats duidelijk aan politieke stijl gerelateerde redenen voor de verkiezingsuitslag identificeerden (strategisch stemmen en het gedoe) duiden de brieven meer op inhoudelijke redenen (de koers en beleidsvoorstellen).

¹ Esther Punte, Yvette Hofman, Meike Hellevoort en Jasper Groen.

² Het gemiddelde is 305, maar de standaarddeviatie was 307, dat betekent dat eenderde van de reacties langer was dan 612 woorden. De mediane reactie was 211 woorden.

TABEL 1: REDENEN VOOR HET VERLIES

Klasse	Familie	Genus	Push-factoren	Pull-factoren	
GroenLinks			82.3%		
	Intern		26.8%	0%	
		Gedoe	10.4%	0%	Inclusief affaire-Peters
		Kandidaten-procedure	8.8%	0%	Lijsttrekkersreferendum, adviezen kandidaten-commissie
		Hard	2%	0%	
		Zacht	2.1%	0%	
	Personen		5.5%	3.4%	
		Sap	4.7%	3.4%	
		Anderen	0.8%	0.0%	
	Koers		23.4%	5.5%	
		(On)duidelijk	3.8%	1.5%	
		(Te) rechts	6.8%	0.0%	
		(Te) links	0.2%	0.3%	
		(Niet) groen (genoeg)	4.5%	1.5%	
		(Te) groen	0.4%		
		(Te) principieel	0.4%	0.2%	
		Lenteakkoord	6.3%	2.0%	Inclusief (te) pragmatisch
	Beleid		17.7%	1.5%	
		Kunduz	9.4%	0.6%	
		Werk & Inkomen	5.5%	0.1%	Arbeids- en huizenmarkt, inkomens, pensioen, reiskosten
		Zorg & Onderwijs	1.0%	0.0%	
		Economie	0.3%	0.0%	
		Binnenland	0.2%	0.0%	
		Buitenland	0.2%	0.1%	
		Europa	0.6%	0.0%	
	Strategie		3.8%	0.0%	
	Gevoel		0.2%	0.9%	
	Campagne		4.9%	0.9%	
Andere partijen			0.9%	3.0%	
	Intern		0.0%	0.2%	
	Lijsttrekker		0.0%	0.2%	
	Inhoud		0.0%	1.0%	
	Strategie		0.4%	1.3%	
	Gevoel		0.4%	0.3%	
Anders			1.7%		

De eenheid van analyse is in deze tabel de geïdentificeerde reden voor de uitslag en niet de brief.